

Uhlíková neutralita je pro českou energetiku příležitost

Dvacátý ročník energetického kongresu se uskutečnil 13. února 2020 v hotelu President v Praze. Tradičně se zde setkali vrcholoví manažeři a odborníci z nejvýznamnějších společností a institucí české energetiky. Mottem akce byla otázka, zda snaha o klimatickou neutralitu je pro českou energetiku hrozba, nebo příležitost. Všichni zúčastnění se shodli, že jde víc o příležitost – zákazníci si přejí svět udržitelný, a firmy tak mají šanci jít jejich přání naproti.

Nová Evropská komise přichází s ambiciózními cíli Green Deal for Europe v oblasti klimatu a životního prostředí. Komise chce v rámci přechodu ke klimaticky odpovědnému hospodářství v nejbližších měsících iniciovat masivní investice do ekologických projektů. Česká republika je na začátku. Na kongresu přední energetičtí experti diskutovali o otázkách reflexe ochrany klimatu a dekarbonizace a věnovali se novým obchodním příležitostem a možnostem využití evropských financí.

V úvodu představil ředitel odboru energetiky a ochrany klimatu MŽP Pavel Zámyslický návrh vnitrostátního plánu České republiky v oblasti energetiky a klimatu a možnosti financování transformace české energetiky.

V oblasti snižování emisí skleníkových plynů je stanoven celoevropský cíl na úrovni 43procentního snížení emisí skleníkových plynů v porovnání s rokem 2005 v sektorech spadajících do systému obchodování s emisemi EU Emissions Trading System (EU ETS) a třicetiprocentního snížení v sektorech mimo EU ETS. Cílem ČR je snížit celkové emise skleníkových plynů do roku 2030 o 30 procent v porovnání s rokem 2005, což odpovídá snížení emisí o 44 milionů tun CO₂ ekv.

Součástí dimenze dekarbonizace je také oblast obnovitelných zdrojů energie (OZE). Zde byl odsouhlasen celoevropský cíl do roku 2030 na úrovni 32 procent vyjádřený jako podíl obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie.

Česká republika navrhuje příspěvek k evropskému cíli do roku 2030 na úrovni 20,8 procenta, což je nárůst o 7,8 procentního bodu v porovnání s vnitrostátním cílem ČR na úrovni 13,0 procent pro rok 2020. Navržený průměrný meziroční růst podílu OZE v sektoru vytápění a chlazení pak odpovídá 0,8 procenta. V oblasti dopravy je cíl stanoven závazně pro všechny členské státy na úrovni 14 procent.

Peníze do modernizačního fondu

Poslanecká sněmovna schválila loni novelu zákona o emisním obchodování. Ta mimo jiné zavádí hlavní pravidla pro fungování modernizačního fondu, který má od roku 2021 poskytnout prostředky ve výši kolem 15 až 20 miliard korun ročně, respektive do roku 2030 by to mělo být 143 až 210 miliard korun pro investice do OZE, energetické účinnosti a opatření ke snižování emisí skleníkových plynů.

Spodní hranice příjmů vychází z průměrné ceny povolenky 2021–2030, tedy z 25,16 EUR/t. Horní hranice příjmů vychází z průměrné ceny povolenky 2021–2030 na 37 EUR/t. Letos v lednu se ceny povolenek pohybovaly kolem 24,5 EUR/t. Největší švýcarská banka UBS předpokládá, že letos překročí hranici 30 EUR/t.

Zdroje financování

Modernizační fond vznikne z vydělení určitého množství povolenek z trhu EU ETS. Jejich monetizací, která bude probíhat v rámci Evropské investiční banky, vzniknou prostředky, které bude tato banka následně zasílat na projekty vedoucí ke snižování emisí CO₂ v 10 nejchudších zemích EU, kam patří i Česká republika. Podle schválené české novely zákona o EU ETS bude modernizační fond obsahovat nejen prostředky určené pro tyto účely Evropskou unií, ale i prostředky vzniklé z povolenek, které by jinak byly rozdány

energetickému průmyslu v rámci tzv. derogací (tj. povolenky zdarma výměnou za investice z předchozího roku). Fond bude obsahovat také polovinu tzv. solidárních povolenek, které mají chudší státy EU jinak možnost vydražit.

Kromě modernizačního fondu budou opatření určená na ochranu klimatu včetně investic do OZE financována z prodeje povolenek v aukcích. Dle zákona musí část výnosů směřovat na klimatická opatření, aby bylo vyhověno pravidlům evropské směrnice o EU ETS. Další prostředky poplynou z operačních programů EU, především z obnoveného operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Green Deal for Europe je příležitost

Energetické i klimatické úspory jsou příležitostí pro firemní i veřejný sektor, potvrdil ve svém vystoupení předseda představenstva a generální ředitel společnosti ČEZ ESCO Kamil Čermák. Jako příklad uvedl kromě jiného skutečnost, že tři naftová vozidla ve flotile vyprodukuje při ročním nájezdu 100 tisíc kilometrů dohromady celkem 10,27 tuny CO₂. Nahrazením za elektromobily lze snížit uhlíkovou stopu na 5,89 tuny CO₂, což představuje úsporu o 57 procent. Nebo jiný příklad: Uhlíkový kotel v budově se spotřebou 200 MWh/rok vyprodukuje 96,95 tuny CO₂. Biomasový kotel emituje při stejné spotřebě jen 4,57 tuny CO₂, tedy uhlíková stopa se zredukuje o 95 procent.

Počet elektromobilů v Česku roste

„V loňském roce se na dobíjecích stanicích sítě PREpoint spotřebovalo 210 MWh elektřiny. To znamená, že došlo oproti předchozímu roku k dvojnásobné spotřebě elektřiny pro provoz elektromobilů – navíc elektřiny, která byla výhradně vyrobena z obnovitelných zdrojů,“ zmínil kromě jiného generální ředitel PRE Pavel Elis.

V Česku je celkem zhruba 400 dobíjecích stanic od různých provozovatelů. Ministerstvo dopravy chce podle dřívějších informací do roku 2023 podpořit z operačního programu Doprava vybudování okolo 500 dalších rychlodobíjecích stanic po celé ČR. ČEZ má aktuálně v provozu více než 190 stanic, PRE 79 stanic a E.ON 43. Všechny firmy plánují svou síť do budoucna výrazně rozšířit.

V roce 2040 budeme potřebovat 5000 MW z OZE

Ředitel sekce Strategie CEPS Karel Vinkler předvedl odhad vývoje instalovaného energetického výkonu ČR v roce 2040. Vycházel přitom ze scénáře spotřeby založeného na vývoji hlavních makroekonomických faktorů ČR, jako jsou růst HDP, energetická náročnost, demografické vlivy, úsporná opatření a elektromobilita. Přitom do konzervativního rozvoje elektromobility zahrnul 864 tisíc elektromobilů, což představuje 2,6 TWh v roce 2040. Pro rok 2040 již také nepočítal s provozem stávající JE Dukovany. Výsledkem je výkonový deficit ve výši 5000 MW. Ten bez dalších výrobních kapacit bude muset být pokrýván pouze výrobou OZE.

Udržitelnost a byznys se nevyklučují

Svůj pohled na evropskou politiku ochrany klimatu a její odraz ve strategiích velkých hráčů představil výkonný ředitel společnosti E.ON Martin Zákasník. Podle něj 87 procent lidí ve společnosti se zajímá o téma ekologie a o ochranu životního prostředí má zájem 95 (procent klientů firmy E.ON). Zákasník také vyslovil domněnku, že udržitelnost a byznys se nevyklučují, ale doplňují, i když ekologie a byznys jsou vnímány jako dva světy stojící proti sobě. Zákasník pak vyzval velké společnosti, aby využili příležitost, že spotřebitelé chtějí šetrné technologie.

Jak Zákasník řekl, E.ON přispívá k plnění národních cílů, zvyšuje podíl OZE a snižuje emise skleníkových plynů. Například E.ON spouští pilotní projekt, kdy si klienti budou moct za příplatek vybrat typ obnovitelného zdroje a obdržet zelený certifikát, to vše bezpapírově. Firma již buduje energetické distribuční sítě budoucnosti, tedy tzv. chytré sítě, do jejichž rozvoje E.ON investoval v roce 2019 5,5 miliardy korun a od Evropské komise společně se Západoslovenskou distribuční získali na tyto sítě podporu ve výši 91,2 milionu eur. E.ON bude rovněž masivně zavádět inteligentní technologie a zkvalitňovat dálkové řízení sítí. K tomu chystá pilotní projekt s 30 tisíci chytrými měřiči.

Udržitelně i interně

Podle Zákasníka se E.ON chová udržitelně také interně a zahájil vnitropodnikovou kampaň, která podporuje ekologii a šetrnost uvnitř firmy. Například budovy společnosti E.ON spotřebovávají elektřinu z obnovitelných zdrojů včetně interních elektronabíječek.

Ve firemní flotile je 23 elektromobilů, 15 hybridů, 134 automobilů na CNG a 48 elektroskútrů. E.ON také aktivně sleduje uhlíkovou stopu a meziročně snižuje spotřebu energií o 10 procent. Kromě toho v jednom z hlavních areálů v Brně buduje fotovoltaickou elektrárnu. „Musíme naučit sebe, firmy i zákazníky být udržitelní,“ uzavřel Zákasník.

Na kongresu dále vystoupili Martin Sedláč za Svaz moderní energetiky, člen Rady ERÚ Rostislav Krejcar, Michal Ostatnický ze společnosti GasNet, Michael Bez za obchodní segment „Digital Utilities“ ze společnosti EnBW Energie Baden-Württemberg AG, předseda představenstva společnosti Pražská plynárenská Distribuce Martin Slabý a další. ■

Text: redakce

Foto: Business Forum, s.r.o.

Foto: Business Forum, s.r.o.